

Staatssecretaris akkoord 19-6-2025 1

Aan Staatssecretaris

nota

Nota bij Kamerbrief verbeteringen banenafspraken

Aanleiding

In het wetgevingsdebat vereenvoudigde banenafspraken heeft u aan de Tweede Kamer toegezegd om voor de zomer op een aantal onderwerpen schriftelijk terug te komen. Voorliggende brief bevat de nakoming hiervan. Het belangrijkste onderwerp in de brief is de langetermijnvisie banenafspraken.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgaande brief en deze te verzenden naar de Tweede Kamer

Kernpunten

- De Kamerbrief bevat de volgende onderwerpen:
 - Langetermijnvisie banenafspraken inclusief uitgangspunten en beleidsopties (zie verderop in deze nota)
 - Beperkte verbreding van de doelgroep banenafspraken
 - Inzet van werkgevers en de uitvoering
 - Het vervolg op de pilot Sociaal Innovatiefonds
 - Uitwerking van de motie Lahlah c.s. over het onderzoeken welke stimulansen voor werkgevers leiden tot meer werkgelegenheid voor mensen met een arbeidsbeperking.
- De brief is ambtelijk afgestemd met sociale partners, VNG, UWV, gemeenten, Cedris en IederIn. De brief heeft medeparaaf van FEZ en WBJA.
- De brief is behandeld in de Werkkamer van 22 mei. Over het algemeen werd de brief hier goed ontvangen. Wel waren er vragen vanuit sociale partners over het vervolg en in hoeverre zij worden betrokken bij een eventuele nieuwe banenafspraken. Dit wordt de komende tijd verder uitgewerkt. 2ok gaf FNV op voorhand aan dat zij niet kunnen instemmen met een veel verdere verbreding van de doelgroep. Wel zijn alle partijen bereid mee te denken over het vervolg.
- De Kamerbrief wordt verstuurd naar aanleiding van een aantal toezeggingen gedaan in de Tweede Kamer. Het betreft een uitwerking van al eerder gedane toezeggingen en sluit aan bij het al eerder gecommuniceerde uitgangspunt dat de ondersteuningsbehoefte van mensen veel meer centraal moet komen te staan. Daarom is de huidige demissionaire status van het kabinet en de terughoudendheid om met nieuw beleid te komen niet van toepassing op deze Kamerbrief.

TER BESLISSING

Directie

Datum
27-05-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

persoonsgegevens

Bijlage(n)
0

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Nota bij kamerbrief verbeteringen banenafspraken

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 19-6-2025 13:31:58

Staatssecretaris akkoord 19-6-2025

 Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Ook gaf FNV op voorhand aan dat zij niet kunnen instemmen met een veel verdere verbreding van de doelgroep. Wel zijn alle partijen bereid mee te denken over het

Langetermijnvisie banenafspraken

- Over de uitgangspunten en beleidsopties van de langetermijnvisie banenafspraken bent u eerder dit jaar inhoudelijk geïnformeerd.¹
- Belangrijkste uitgangspunt voor de langetermijnvisie is het meer uitgaan van de ondersteuningsbehoefte van mensen. Ook vereenvoudiging en het in beeld zijn van mensen zijn belangrijke uitgangspunten.
- Doel van de brief is de Kamer mee te nemen in de dilemma's die spelen en de beleidsopties voor te leggen zonder op dit moment een voorkeursoptie neer te leggen.
- Voor de lange termijn zijn er een aantal keuzes te maken op 3 onderwerpen:
 - De afbakening van de doelgroep: belangrijkste hierbij is het verder uitwerken van de beleidsopties die in de brief worden genoemd. Het uitgangspunt in de huidige banenafspraken dat mensen niet zelfstandig het wettelijk minimumloon verdienen, wordt in 2 van de 3 voorgestelde opties losgelaten.
 - De doelstelling van de banenafspraken: belangrijkste hierbij is dat we naast een doelstelling voor werkgevers ook de beleidsoptie uit gaan werken voor een doelstelling voor gemeenten/UWV.
 - Hoe motiveren we werkgevers? Belangrijkste hierbij is dat we de optie uitwerken voor een aangepaste bonus-malusregeling en een quotum voor UWV/gemeenten.
- Het verder uitwerken van het langetermijnperspectief doen we in samenspraak met mensen om wie het gaat, sociale partners, gemeenten, Cedris en UWV.
- Daarbij is het heel belangrijk dat we de samenhang met andere grote trajecten (bijvoorbeeld Participatiewet in balans en ontwikkelingen sociale infrastructuur) waarborgen. U wordt binnenkort apart geïnformeerd over deze trajecten.
- In de uitwerking van de beleidsopties nemen we onder meer mee wat het ongeveer gaat kosten, wat de risico's op verdringing zijn en de uitvoerbaarheid.
- Begin 2026 informeren we de Kamer over de uitwerking van de verschillende beleidsopties.

Datum
27-05-2025

Onze referentie
2025-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Bijlage 1 Nota toezeggingen wetsbehandeling banenafspraken	Bijlage bij verzending	Betreft eerdere beslisnota over hetzelfde onderwerp

¹ Nota met referentie: 2025-0000042099

Staatssecretaris opmerking 12-6-2025

Aan

Staatssecretaris

nota

Nota toezeggingen wetsbehandeling banenafpraak en
Kamerbrief

TER BESLISSING

Directie

Datum
20-03-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

persoonsgegevens

Aanleiding

- Op 5 februari jl. vond de behandeling plaats van het wetsvoorstel banenafpraak. In het debat is toegezegd een aantal punten die door diverse partijen zijn ingebracht te verwerken in een brief en deze voor de zomer aan de TK aan te bieden.
- In deze nota worden de verschillende onderdelen benoemd en wordt uitgewerkt hoe de brief er in grote lijnen uit gaat zien (bijlage 1).
- U wordt gevraagd op een aantal punten uw visie te geven zodat dit kan worden meegenomen in de verdere uitwerking. In dit stadium gaat het over de uitgangspunten.

Geadviseerd besluit

- Kunt u instemmen met de contouren van de Kamerbrief (bijlage 1)?

Langetermijnvisie banenafpraak (zie voor toelichting hieronder)

- U wordt geadviseerd in te stemmen met het uitgangspunt dat de banenafpraak ook in de toekomst blijft gelden voor mensen met een beperking.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met het verder onderzoeken van het loslaten van het criterium (dat mensen niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen) voor de langetermijnvisie banenafpraak.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met het verder uitwerken van de hieronder genoemde twee opties voor het verder verbreden van de doelgroep waarbij we uitgaan van ondersteuningsbehoefte.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met het verder onderzoeken van een doelstelling voor gemeenten en eventueel UWV voor het in beeld brengen van kandidaten.
- U wordt geadviseerd om in te stemmen met het onderzoeken of het instrumentarium in de nieuwe banenafpraak toegekend kan worden op basis van ondersteuningsbehoefte.
- In de nadere uitwerking die nog gaat komen nemen we aspecten als financiën verder mee. Wij gaan hierover graag zo snel mogelijk met u in gesprek. Het is fijn als dit gesprek voor 28 maart plaats kan vinden in verband met vervolgesprekken met sociale partners en gemeenten in de periode daarna.

Dit voelt gek omdat het Rijk zelf de doelstelling niet behaalt en de afspraak lijkt me nog complexer. Ik zou liever één gezamenlijk doel nastreven. En daar gemeenten en of UWV in betrekken

Neem expliciet op dat er op dit moment geen financiële middelen beschikbaar zijn

Kernpunten

Verbreding doelgroep banenafspraken (korte termijn)

- Met het wetsvoorstel vereenvoudigde banenafspraken worden al twee groepen aan de banenafspraken toegevoegd: mensen met een Wajong-uitkering die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben en werken bij een reguliere werkgever, en mensen met een IVA-uitkering die op basis van een tijdelijk experiment werken met loondispensatie. Als de Eerste Kamer het wetsvoorstel voor 1 juli aanneemt, treden deze wijzigingen per 1 januari 2026 in werking.
- Daarnaast is een wetsvoorstel aangekondigd (wetsvoorstel beperkte verbreding doelgroep banenafspraken) waarmee mensen in de WIA en WW die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen aan de doelgroep banenafspraken worden toegevoegd. Onderdeel van dit wetsvoorstel is ook het beschikbaar stellen van loonkostensubsidie in de WIA en WW. Inwerkingtreding zal op zijn vroegst mogelijk zijn per 1-1-2028 zijn (onder voorbehoud van voldoende capaciteit bij SZW en UWV).
- In de Kamerbrief nemen we een update mee over de stand van zaken rond dit wetsvoorstel.
- Conform de toezegging tijdens het debat op 5 februari jl. aan het lid De Kort (VVD) zijn we ook bezig de leeftijdsgrens binnen de banenafspraken. Ook dit vergt een wetwijziging, en ook hierover nemen we een update mee in de brief. We zijn met UWV in gesprek over het toevoegen aan de banenafspraken van mensen die alleen dankzij een voorziening het WML kunnen verdienen, en die de betreffende voorziening nodig hebben vanwege een beperking die na hun achttiende levensjaar of na hun studie ontstaan is.
- Aangezien het hier gaat om mensen die vergelijkbaar zijn met de huidige doelgroep van de banenafspraken, is het streven om deze wijziging mee te nemen in het wetsvoorstel beperkte verbreding doelgroep banenafspraken. Aandachtspunt daarbij is dat er nog geen dekking is voor de uitvoeringskosten bij een eventuele uitbreiding naar aanleiding van de toezegging aan het lid De Kort. Voor de overige uitvoeringskosten is al dekking. Ook wordt de uitvoerbaarheid van dit voorstel verder onderzocht.

Datum

20-03-2025

Onze referentie

2025-

Langetermijnvisie banenafspraken

- In algemene zin is de ambitie geformuleerd dat de toekomstige banenafspraken meer uit moet gaan van de ondersteuningsbehoefte van mensen in plaats van de uitkering of specifieke doelgroep waar iemand onder valt. Dit is conform de motie Ceder die is aangenomen tijdens de wetsbehandeling banenafspraken. Deze ambitie is samen met sociale partners en andere betrokkenen geformuleerd en heeft breed draagvlak bij alle partijen. Dit is ook naar de Tweede Kamer gecommuniceerd.
- In alle gesprekken die we tot nu toe hebben gevoerd is de afbakening van de doelgroep als belangrijkste punt benoemd. De andere keuzes die gemaakt kunnen worden rondom de banenafspraken vloeien hieruit voort. Daarom ligt de nadruk in deze nota op de afbakening van de doelgroep.
- Na overleggen met sociale partners en andere betrokken partijen is het uitgangspunt voor de langetermijnvisie geformuleerd dat **de banenafspraken moet gaan om mensen met een arbeidsbeperking**, net als de huidige banenafspraken. Het gaat dus niet om bijvoorbeeld statushouders of langdurig bijstandsgerechtigden. Reden hiervoor is tweeledig:
 - Er is brede consensus bij sociale partners om dit uitgangspunt te behouden. Mensen met een beperking zijn een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt en hebben extra ondersteuning nodig.

- Ook in het kader van het VN-verdrag handicap is het noodzakelijk dat er beleid is voor de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking. Het comité VN-verdrag heeft recent nog aanbevolen om de quota voor mensen met een handicap te handhaven.
- In de huidige banenafpraak wordt het uitgangspunt gehanteerd dat **mensen niet zelfstandig het WML kunnen verdienen**. Kunnen zij dit wel, dan zijn zij op dit moment uitgesloten van de banenafpraak, ook als zij een aantoonbare arbeidsbeperking hebben. We stellen voor verder te **onderzoeken of dit uitgangspunt losgelaten kan worden bij de langetermijnvisie banenafpraak**.
- De belangrijkste reden om dit uitgangspunt los te laten is dat dit voor veel mensen juist een extra belemmering is om aan het werk te komen. Als het bijvoorbeeld gaat over hoger opgeleiden met een beperking dan wordt aangenomen dat zij wel zelfstandig het WML kunnen verdienen, maar dat lukt niet zonder ondersteuning of zij kunnen slechts in deeltijd werken. Omdat zij op dit moment niet binnen de doelgroep banenafpraak vallen komen zij moeilijker aan het werk of vallen zij herhaaldelijk uit. Een manifest van o.a. Startfoundation¹ vraagt hier aandacht voor.
- Als het gaat om het verbreden van de doelgroep op de lange termijn dan zijn er **twee mogelijke opties waarbij we uitgaan van ondersteuningsbehoefte** en invulling geven aan bovengenoemde uitgangspunten:
 - De banenafpraak geldt voor iedereen uit de beroepsbevolking met een beperking, die aantoonbaar ondersteuning nodig heeft bij het vinden en behouden van werk;
 - De banenafpraak geldt voor iedereen uit de beroepsbevolking met een beperking (sluit aan bij VN-verdrag handicap).
- We stellen voor beide opties verder te onderzoeken en in kaart te brengen wat de omvang van de doelgroep naar schatting gaat zijn, een raming van de kosten, wie dit beoordeelt en de risico's op verdringing.
- **We kijken kritisch naar de huidige uitgangspunten van de banenafpraak. Als je doet wat je deed krijg je wat je kreeg. Daarom onderzoeken we of de doelstelling afhankelijk moet blijven van de omvang van de doelgroep.**
- Daarnaast willen we onderzoeken of **een doelstelling wenselijk is voor gemeenten en eventueel UWV**. Bijvoorbeeld door af te spreken dat zij minimaal X% van de doelgroep goed in beeld hebben. Hier gaan we in de kamerbrief verder op in.
- Op dit moment is het zo dat mensen die in de doelgroep banenafpraak zitten automatisch recht hebben op een aantal instrumenten (no-riskpolis en loonkostenvoordeel banenafpraak). Er wordt daarbij niet gekeken of zij deze instrumenten ook echt nodig hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een no-riskpolis: niet iedereen uit de doelgroep banenafpraak heeft een groter uitvalrisico. **In de nieuwe banenafpraak willen we verder onderzoeken of we het instrumentarium kunnen toekennen op basis van de ondersteuningsbehoefte van een persoon** en niet meer automatisch zoals nu het geval is. Daarbij worden de instrumenten dus losgekoppeld van de doelgroep banenafpraak.

Datum
20-03-2025

Onze referentie
2025-

¹ [Niet \(on\)beperkt genoeg | Startfoundation](#)

Toelichting

Toezeggingen die zijn gedaan tijdens debat

Voor de zomer in een brief verder ingaan op:

- Verbreding doelgroep (zie ook de toelichting hierboven)
 - Voor- en nadelen die daar aan kleven.
 - Update wetsvoorstel beperkte verbreding doelgroep banenafspraken WIA en Wajong.
 - Voorbeelden van scenario's opnemen en de bijbehorende effecten, kosten, risico's op verdringing, en eventuele extra middelen bij verdringing meenemen.
 - Signaal van de VVD meenemen dat het jaar waarin je een beperking krijgt niet leidend mag zijn in de hulp die je krijgt.
- Langetermijnvisie banenafspraken (zie ook de toelichting hierboven)
 - Hierbij de moties betrekken die hierover zijn aangenomen.
 - Zorgen dat er een realistische doelstelling moet zijn.
 - Hierbij ook meenemen of de bonus-malussystematiek moet blijven gelden.
- Voortgang bij overheidssectoren.
 - Hierbij de handhaving op SROI meenemen.
 - Meenemen of gestimuleerd kan worden dat een deel van de productie van bedrijven bij werkontwikkelbedrijven neergelegd wordt.
- Hoe in de toekomst de doelstellingen (voor markt en overheid) wel behaald kunnen worden. Hierbij ook specifieke branches (zoals de schoonmaakbranche) meenemen.
- Signaal van gemeenten dat zij onvoldoende middelen krijgen om hun werkzaamheden op het gebied van de banenafspraken uit te kunnen voeren.
- Update motie 'Recht op werk'.
- Update meerjarenprogramma simpel switchen
- Bij UWV nagaan of zij voldoende informatie verstrekken aan mensen die gaan werken vanuit een Wajong-uitkering

Datum

20-03-2025

Onze referentie

2025-

Vervolgproces

- Nota bespreken voor 28 april
- 1 april: ambtelijk overleg met sociale partners en andere betrokken organisaties over de uitgangspunten
- 1 april t/m half mei: uitwerken opties voor de kamerbrief
- Half mei t/m eind mei: kamerbrief afstemmen met sociale partners en UWV.
- Begin juni: kamerbrief de lijn in en versturen
- 2^e en 3^e kwartaal: opties langetermijnvisie verder uitwerken

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	contouren kamerbrief	Ter informatie (niet verzenden)	